

19 Οκτωβρίου, 1995

[ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις 1177/91, 1178/91)

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού — Άρθρο 22 του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου (Ν. 207/89) — Αρμοδιότητα — Ο αποκλεισμός αρμοδιότητας του Άρθρου 4 του Νόμου — Εφαρμογή του στην περίπτωση των οδοντιατρικών συλλόγων — Οι αποφάσεις της

5 *Επιτροπής ακυρώθηκαν ελλείψει δικαιοδοσίας.*

Οι αιτητές προσέφυγαν κατά των αποφάσεων της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού που τους απαγόρευαν να εφαρμόσουν τιμοκατάλογο κατωτάτων ορίων αμοιβών στο οδοντιατρικό επάγγελμα.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας τις επίδικες αποφάσεις, αποφάσισε ότι:

15 1. Στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει ειδική νομοθετική ρύθμιση σε σχέση με το υπό εξέταση θέμα, δηλαδή η ρύθμιση του Άρθρου 13 του περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείον Συντάξεων) Νόμου (Ν.29/68) και, ως τούτου, αποκλείεται η εφαρμογή του Άρθρου 22 του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου (Ν. 207/89).

20

Το τι παραμένει να εξετασθεί είναι αν το γεγονός της μη έγκρισης του τιμοκαταλόγου από το Υπουργικό Συμβούλιο και, κατά συνέπεια, η μη συμμόρφωση με το Νόμο που απαιτεί τέτοια έγκριση και κατάθεση στην Βουλή, με συνεπακόλουθη δημοσίευ-

25

ση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δίδει δικαιοδοσία στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού να επιληφθεί του θέματος.

2. Το Δικαστήριο δεν συμφωνεί με την εισήγηση των καθ'ων η αίτηση, ότι, το γεγονός ότι δεν ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία που καθιστά τον τιμοκατάλογο άκυρο και παράνομο, δίδει αρμοδιότητα στην Επιτροπή να αποφασίσει το θέμα. Η ακυρότητα και η παρανομία του τιμοκαταλόγου είναι εξ αντικειμένου υπαρκτή και δεν μπορεί ο τιμοκατάλογος να έχει οποιαδήποτε ισχύ. Το γεγονός ότι, κατά την εισήγηση των καθ'ων η αίτηση, οι αιτητές προσπαθούν να επιβάλουν τον πιο πάνω παράνομο τιμοκατάλογο, δεν δίδει αρμοδιότητα στην Επιτροπή να επέμβει στο θέμα και δεν αλλάζει τη νομική θέση που έχει εκφραστεί πιο πάνω, ουσιαστικά δεν υπάρχει έγκυρος τιμοκατάλογος. 5
10
15
3. Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού εστερείτο δικαιοδοσίας για έκδοση των υπό κρίση αποφάσεων, οι οποίες και ακυρώνονται, με έξοδα υπέρ των αιτητών. 20

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

“Καλαμάρι” Εκδόσεις Λτδ κ.ά. ν. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (1993) 4 Α.Α.Δ. 2539. 25

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ'ων η αίτηση με την οποία αποφάσισαν ότι ο κατάλογος του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου ο οποίος καθόριζε στα μέλη του Συλλόγου ανώτατο όριο αμοιβής, σε σχέση με οδοντιατρικές υπηρεσίες, είναι άκυρος. 30

Μ. Κυριακίδης, για τους Αιτητές. 35

Γ. Παπαϊωάννου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ'ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 40

ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.: Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, εκδόθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1990 κοινός τιμοκατάλογος που καθόριζε στα μέλη του

5 Συλλόγου κατώτατο όριο αμοιβής, σε σχέση με οδοντιατρικές υπηρεσίες προσφερόμενες στο κοινό. Του θέματος επιλήφθηκε η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, που το συζήτησε και κάλεσε τον Παγκύπριο Οδοντιατρικό Σύλλογο να εμφανιστεί στη συνεδρία της για να εκφράσει τις απόψεις του. Αφού το θέμα συζητήθηκε, η Επιτροπή με επιστολή της ημερ. 10 Οκτωβρίου 1992 όρισε νέα συνεδρία και κάλεσε και πάλιν το Σύλλογο να παραστεί. Τελικά η Επιτροπή με την απόφαση της 7/91, που κοινοποιήθηκε στα ενδιαφερόμενα μέρη στις 21.10.91, αποφάσισε 10 ότι ο τιμοκατάλογος καταστρατηγούσε βασικές πρόνοιες του άρθρου 4 του Νόμου 207/89 και κηρύχθηκε άκυρος εξ υπ' αρχής.

15 Επίσης, κατά ή περί την 11η Απριλίου 1991 υποβλήθηκε γραπτή καταγγελία στην Επιτροπή εκ μέρους της Συντεχνίας της Σ.Ε.Κ. και τριών οδοντιάτρων εναντίον του Οδοντιατρικού Συλλόγου Λευκωσίας-Κερύνειας (Ο.Σ.Λ.Κ.). Η καταγγελία αφορούσε την ενέργεια του Ο.Σ.Λ.Κ. να καλέσει τους πιο πάνω οδοντιάτρους να λύσουν τη σύμβαση τους με τη Σ.Ε.Κ. για παροχή οδοντιατρικών υπηρεσιών στα μέλη της, έναντι αμοιβής κατώτερης σε σχέση με τις 20 προβλεπόμενες στον τιμοκατάλογο. Μετά από διενέργειες έρευνας από την Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών, όρισε την εξέταση της καταγγελίας για τις 2 Σεπτεμβρίου 1991 και με επιστολή της κάλεσε τους δικηγόρους της Σ.Ε.Κ. και των παρα- 25 πονούμενων οδοντιάτρων, καθώς και τον Ο.Σ.Λ.Κ. να εμφανιστούν στη συνεδρία της 2 Σεπτεμβρίου 1991, όπου και θα εξετάζετο η καταγγελία. Το θέμα εξετάστηκε την πιο πάνω ημερομηνία, κατά την οποία δεν παρευρέθηκε ο Ο.Σ.Λ.Κ. Ορίστηκε νέα συνεδρία στις 21.10.91 αλλά και πάλιν ο Ο.Σ.Λ.Κ. δεν παρέστη. Έτσι, με την 30 απόφαση της 8/91, που κοινοποίησε στα ενδιαφερόμενα μέρη στις 21.10.91 η Επιτροπή για τους ίδιους λόγους που ανέφερα πιο πάνω, σε σχέση με την Απόφαση 7/91, κήρυξε και πάλιν άκυρο τον τιμοκατάλογο του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου.

35 Εναντίον των πιο πάνω αποφάσεων καταχωρήθηκαν οι παρούσες συνεκδικαζόμενες προσφυγές με τις οποίες οι αιτητές ζητούν την ακόλουθη θεραπεία:

40 "Δήλωση του Δικαστηρίου ότι είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη εννόμου αποτελέσματος η απόφαση των Καθ' ων η αίτηση:

(α) Ότι ο κατάλογος του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου καταστρατηγεί βασικές πρόνοιες του άρθρου 4 του Ν.207/89,

- (β) Ότι κάθε οδοντίατρος και κάθε πελάτης οδοντιάτρου έχει το δικαίωμα να συμβάλλεται ελεύθερα,
- (γ) Να διατάξει τον Παγκύπριο Οδοντιατρικό Σύλλογο (τον Οδοντιατρικό Σύλλογο Λευκωσίας-Κερύνειας στην προσφυγή 1178/91) να τερματίσει την τήρηση του τιμοκαταλόγου, 5
- (δ) Ότι σε περίπτωση συνέχισης εφαρμογής του τιμοκαταλόγου θα επιβάλλεται πρόστιμο Λ.Κ.200 για κάθε ημέρα, τόσο από τον Παγκύπριο Οδοντιατρικό Σύλλογο, όσο και από τα εγγεγραμμένα μέλη του κατά την 5η Σεπτεμβρίου 1991." 10

Στη γραπτή τους αγόρευση οι καθ' ων η αίτηση εγείρουν υπό μορφή προδικαστικής ένστασης ότι το Δικαστήριο "δεν μπορεί να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής όπως αυτή έχει διατυπωθεί στο (β) ανωτέρω, διότι δεν πρόκειται για εκτελεστή διοικητική πράξη αλλά για τη γνώμη της Επιτροπής ως προς τις συνέπειες ακύρωσης του τιμοκαταλόγου που αναφέρεται στο (α) ανωτέρω." 15

Βρίσκω πως η ένσταση αυτή ευσταθεί. Η "δήλωση" αυτή της Επιτροπής δεν αποτελεί μέρος της εκτελεστής απόφασης, αλλά αναφορά στις συνέπειες της απόφασης. Εν πάση περιπτώσει, το θέμα αυτό δεν έχει πρακτική σημασία, γιατί το δικαίωμα κάθε οδοντιάτρου να συμβάλλεται ελεύθερα ή όχι θα είναι η φυσιολογική συνέπεια ακύρωσης ή επικύρωσης του μέρους εκείνου της απόφασης της Επιτροπής που αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη. 20 25

Ο κύριος λόγος στον οποίο οι αιτητές στηρίζουν τις προσφυγές τους είναι η αναρμοδιότητα και η έλλειψη δικαιοδοσίας από την Επιτροπή να αποφασίζει επί θεμάτων που αφορούν τιμοκατάλογο για οδοντιατρικές υπηρεσίες. 30

Η Επιτροπή στήριξε την αρμοδιότητα της στο άρθρο 22 του Περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 1989 (Ν. 207/89). Με βάση το άρθρο αυτό η Επιτροπή είναι αποκλειστικά αρμόδια να διερευνά παραβάσεις των άρθρων 4 και 6 του Νόμου. Το άρθρο 4 του Νόμου προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: 35

"Απαγορεύονται όλες οι συμπράξεις επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα δε οι συνιστάμενες- 40

(α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής."

5 Σύμφωνα με το άρθρο 7(1)(β) του Νόμου 207/89, εξαιρούνται των διατάξεων του Νόμου αυτού "οι συμπράξεις ή πράξεις επιχειρήσεων που οι δραστηριότητες τους τυγχάνουν ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, στο βαθμό που διέπονται από την ειδική αυτή ρύθμιση". Το άρθρο 13(1)(η) του Περί Οδοντιάτρων (Σύλλογοι, Πειθαρχία και Ταμείο Συντάξεων) Νόμου του 1968 (Ν. 29/68), δίδει εξουσία στο Συμβούλιο του Οδοντιατρικού Σώματος να καθορίζει τις κλίμακες αμοιβών των οδοντιάτρων για επαγγελματικές συμβουλές, παρασχεθείσες υπηρεσίες ή 10 εκτελεσθείσα εργασία. Επιπρόσθετα, το άρθρο 13(2)(β) του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι οι κανονισμοί που εκδίδονται για τη ρύθμιση θεμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο (η), θα ισχύουν μόνο όταν εγκριθούν από την πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου και 15 αφού εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

20 Στην παρούσα περίπτωση, ο ευπαίδευτος συνήγορος των καθ' ων η αίτηση υπέβαλε στο Δικαστήριο ότι, εφόσον ο υπό κρίση τιμοκατάλογος δεν εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο (γεγονός που είναι παραδεκτό από την άλλη πλευρά), η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού απέκτησε δικαιοδοσία για να επέμβει με την απόφαση της.

25 Βρίσκω ότι, στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει ειδική νομοθετική ρύθμιση σε σχέση με το υπό εξέταση θέμα, δηλαδή η ρύθμιση του άρθρου 13 του Νόμου 29/68 και, ως εκ τούτου, αποκλείεται η εφαρμογή του άρθρου 22 του Νόμου 207/89. (Δείτε και "**Καλαμάρι**" *Εκδόσεις Από και Άλλοι ν. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2539.) 30

35 Το τι παραμένει να εξετασθεί είναι αν το γεγονός της μη έγκρισης του τιμοκαταλόγου από το Υπουργικό Συμβούλιο και, κατά συνέπεια, η μη συμμόρφωση με το Νόμο που απαιτεί τέτοια έγκριση και κατάθεση στην Βουλή, με συνεπακόλουθη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δίδει δικαιοδοσία στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού να επιληφθεί του θέματος.

40 Δεν συμφωνώ με την εισήγηση των καθ' ων η αίτηση, ότι, το γεγονός ότι δεν ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία που καθιστά τον τιμοκατάλογο άκυρο και παράνομο, δίδει αρμοδιότητα στην Επιτροπή να αποφασίσει το θέμα. Η ακυρότητα και η παρανομία του τιμοκαταλόγου είναι εξ αντικειμένου υπαρκτή

και δεν μπορεί ο τιμοκατάλογος να έχει οποιαδήποτε ισχύ. Το γεγονός ότι, κατά την εισήγηση των καθ' ων η αίτηση, οι αιτητές προσπαθούν να επιβάλουν τον πιο πάνω παράνομο τιμοκατάλογο, δεν δίδει αρμοδιότητα στην Επιτροπή να επέμβει στο θέμα και δεν αλλάζει τη νομική θέση που έχω εκφράσει πιο πάνω· ουσιαστικά δεν υπάρχει έγκυρος τιμοκατάλογος. 5

Εν όψει των πιο πάνω, δεν παρίσταται ανάγκη να αποφασίσω τα άλλα θέματα που εγείρονται με την προσφυγή αυτή και ιδίως το θέμα αντισυνταγματικότητας του άρθρου 22(3)(α) και (β) του Νόμου 207/89. 10

Ως συνέπεια, βρίσκω ότι η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού εστερείτο δικαιοδοσίας για έκδοση των υπό κρίση αποφάσεων, τις οποίες και ακυρώνω, με έξοδα υπέρ των αιτητών. 15

*Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με
έξοδα υπέρ των αιτητών.*